

Schets 6 – Beter nu dan straks

1 Petrus 4:1-19

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een handreiking
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende
- Apparatuur om de filmpjes op abcvanhetgeloof.nl te bekijken

Opening

- Te lezen Bijbelgedeelte
 - ✓ 1 Petrus 4:1-19
 - ✓ Tweede suggestie: 1 Korinthe 12:4-1
- Suggesties om te zingen
 - ✓ Psalm 98:1 en 4 (de wederkomst)
 - ✓ Psalm 2:6 en 7 (er komt een oordeel)
 - ✓ Psalm 17:7 (werelds leven)
 - ✓ Psalm 26:1, 4 en 5 (gebed om rein voor God te leven)
 - ✓ Psalm 37:8 en 9 (Gods wraak over de goddelozen)
 - ✓ Psalm 54:1 en 2 (God verlost en is Helper in het lijden)
 - ✓ Psalm 58:7 en 8 (God spreekt recht en vonnist)
 - ✓ Psalm 62:4 en 5 (God is een toevlucht in lijden)
 - ✓ Psalm 68:1, 2 en 10 (God zelf strijdt, God zaligt)
 - ✓ Psalm 73:1, 12 en 14 (Gelovigen hebben hun toevlucht in God, ongelovigen worden uitgeroeid)
 - ✓ Psalm 94:8 en 12 (God is nabij rechtvaardigen maar straft bozen)
 - ✓ Heugelijke tijding
 - ✓ Heere Jezus om Uw Woord
 - ✓ Ontwaak gij die slaapt
 - ✓ Vaste Rots van mijn behoud
 - ✓ Al sprak ik met een mensentong
 - ✓ De grote dag breekt weldra aan
 - ✓ Eens was ik een vreemd'ling
 - ✓ Eens zal op die grote morgen
 - ✓ Spoedig zal komen
- Dankpunten
 - ✓ Dat God aan ieder van Zijn kinderen gaven geeft om in te zetten voor de gemeente
 - ✓ God prijzen dat Hem de heerlijkheid en kracht tot in eeuwigheid toekomt

- Gebedspunten
 - ✓ Om kracht zodat we niet meer leven naar het patroon van de wereld
 - ✓ Om elkaar vurig lief te hebben
 - ✓ Om in woorden en daden God mogen verheerlijken

Doelstelling

- De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende twee kernvragen beantwoorden:
 1. Wat betekent de wederkomst voor het alledaagse leven van de gelovige?
 2. Wat betekent het voor mij dat het oordeel van God komt?
- De jongeren begrijpen dat een leven met God radicaal anders is dan een leven zonder God
- De jongeren beseffen dat al ons gedrag staat in het perspectief van de wederkomst
- De jongeren maken concreet hoe zij liefde en gastvrijheid kunnen tonen

Alternatieve startopdracht

Bekijk en bespreek met elkaar de afbeelding van de plaat 'De Brede en de smalle weg'.

Achtergrondinformatie bij 1 Petrus 4:1-19

Vers 1 en 2

Dit vers pakt de gedachte van 1 Petrus 3:18 weer op, namelijk dat Christus geleden heeft. Opnieuw draagt Petrus hier het lijden van Christus aan als een voorbeeld voor de lezers. Omdat Christus voor de gelovigen tijdens Zijn leven op aarde geleden heeft, met name aan het kruis, moeten zij zich wapenen of sterk maken (een militaire uitdrukking) met die gedachte. Welke gedachte bedoelt Petrus? Als je door genade gaat leven, strijd je tegen de zonden. Deze strijd zal echter wel lijden met zich meebrengen. Dat werkt Petrus uit in vers 4 van 1 Petrus 4, je zult belasterd worden. Het lijden van de gelovigen ligt als het ware in het verlengde van de kruisweg van Christus. Dan moet je bedenken dat de zonde over jou niet meer heerst. Daarom moeten de gelovigen de tijd dat ze nog op aarde zijn in hun lichaam niet maar naar de begeerten van mensen, maar leven zoals God dat graag ziet en van hen verlangt. De wissel in het leven van de gelovigen is om.

Vers 3

De apostel benadrukt dat de oude manier van leven voor de gelovigen nu radicaal voorbij is. Hij schetst in deze verzen een traditioneel heidens leefpatroon. Door de doop (1 Petr. 3:21) zijn ze met Christus opgestaan in een nieuw leven. Juist het teken van de doop markeerde de overgang naar het christelijk geloof. Vroeger, voor hun bekering, hebben de lezers van de brief lang genoeg geleefd volgens het patroon van de wereld en gedaan wat de ongelovigen doen. Ze leefden een liederlijk leven in uitingen van losbandigheid, dit duidt op seksuele uitpattingen. Ze hadden verkeerde begeerten, verkeerden in staat van dronkenschap, deden mee aan overmatig eten en hielden drankgelagen en deden mee aan allerlei verschrikkelijke

afgodendienst. Het overmatig eten en drinken en de verschrikkelijke afgodendienst die genoemd worden, kunnen duiden op religieuze feesten ter ere van de wijngod Dionysius of Bacchus. Opvallend is het sociale aspect van de zonden die hier genoemd worden. Bij tal van gemeenschappelijke activiteiten in die tijd stortte men zich in verkeerde praktijken. Het was maatschappelijk geaccepteerd om zo te leven.

Vers 4

Wanneer je als christen dan niet meer mee wilde doen, was dat een pijnlijke breuk in sociale en religieuze verhoudingen. Het bevreemdt de heidenen nu dat de gelovigen niet meer mee willen doen met het losbandig gedrag, beschreven in vers 3. Losbandigheid gaat van kwaad tot erger en daarom noemt Petrus het hier een uitbarsting/eruptie, een grote stroom die veel mensen meesleurt. Het lijkt op lava, uiteindelijk komen mensen in de stroom om. Christenen vallen op door hun gedrag. Bevreemding leidt vaak tot vervreemding. Christenen willen niet meer losbandig zijn en daarom worden de gelovigen nu belasterd. Ten diepste treft deze laster niet alleen de gelovigen of de christelijke gemeente, maar ook God zelf omdat ze leven zoals God dat van hen vraagt.

Vers 5

Ongelovigen moeten verantwoording afleggen voor God. God wordt hier beschreven als Hij die gereedstaat om te oordelen levenden en doden. Levenden en doden, iedereen dus, zal geoordeeld worden. Dit oordeel zal snel zijn, want God staat gereed. Christus zal komen om te oordelen, ook hen die de christenen belasteren worden geoordeeld.

Vers 6

'De doden' zijn hier christenen aan wie het evangelie verkondigd is tijdens hun leven, maar die daarna zijn overleden. Ook al zullen de doden geoordeeld worden naar het vlees, dat wil zeggen dat ze de lichamelijke dood zullen ervaren. Toch zullen ze leven naar God in de Geest, dat betekent dat ze nu in de hemel wonen bij God.

Vers 7

Petrus benadrukt hier sinds het pinksterfeest de eindtijd is aangebroken. Het einde, in het Grieks staat er 'doel', wijst op de vervulling en voltooiing van Gods plan. De eindtijd loopt van de eerste pinksterdag tot de wederkomst van Christus. Wanneer de wederkomst is, weet niemand. Dan zal het lijden van de gelovigen voorbij zijn. Petrus wil de gelovigen met deze woorden vertroosten. De kleine gemeenschap gelovigen mag uitzien naar het einde, dan zullen ze bevrijd zijn van lijden en laster. De gelovigen moeten bezonnen zijn, dat betekent goed nadenken over wat belangrijk is in de tijd die aan het einde vooraf gaat. Verder moeten de gelovigen nuchter zijn, dat wil zeggen de dingen in het juiste perspectief zien. Dit perspectief is het perspectief van de grote toekomst. Gelovigen moeten niet beneveld raken zoals een dronkaard maar waakzaam zijn in de gebeden. De meervoudsvorm 'gebeden' kan erop wijzen dat het gaat om intensief bidden of het op verschillende soorten van gebed: lofprijzing,

dankzegging, aanbedding, voorbede en smeekbede. Deze twee opties sluiten elkaar niet uit. Bewust gebruikt Petrus in dit vers twee keer een gebiedende wijs, het is een opdracht om nuchter en waakzaam in het gebed te zijn.

Vers 8

Het belangrijkste in het leven van de gelovige is de liefde voor elkaar, wil Petrus zeggen. Liefde is belangrijk in de gemeente. Liefde is het cement tussen de levende stenen uit 1 Petrus 2:5. De liefde moet niet afhankelijk zijn van de stemming of omstandigheden, maar moet vurig/energiek/krachtig zijn. Dat kan alleen als de liefde haar wortel heeft Gods liefde voor de gelovigen. Dat de liefde zonden bedekt, staat ook in Spreuken 10:12. Bedekken betekent naar oudtestamentisch spraakgebruik vergeven. Liefde van God bedekt de zonden van de gelovigen en liefde van de gelovigen bedekt de zonden van medegelovigen. Zoals God vergevingsgezind is, zo moeten gelovigen dat onderling ook zijn. Bedekken heeft ook de betekenis in zich van 'niet openbaar maken'.

Vers 9

Gastvrij-zijn is een concrete uitwerking van elkaar liefhebben. Gastvrijheid betekent letterlijk liefde voor vreemdelingen, herbergzaamheid dus. De gemeenteleden zelf zijn vreemdelingen hier op aarde en pelgrims onderweg. Daarom moeten ze gastvrij zijn naar andere christenen. Praktisch gezien had dit advies te maken met rondreizende predikers en met het feit dat de gemeenten samenkwamen in huizen van gelovigen, omdat er nog geen kerkgebouwen waren. Deze gastvrijheid moeten ze betonen zonder te mopperen.

Vers 10

Gelovigen worden aangespoord om elkaar te dienen (dienstbaar te zijn) met de genadegave die ze van God ontvangen hebben. Het gaat hierbij niet om aangeboren talenten maar een bijzondere gave van God, waardoor ze in de gemeente een bijdrage kunnen leveren. De apostel Paulus noemt in Romeinen 12:3-8 en 1Korinthe 12:4-11 een aantal van deze gaven. Ze moeten goede beheerders (letterlijk economen) van deze genade zijn zijn. God heeft diverse genadegaven gegeven, gelovigen die ze ontvangen hebben moeten ze inzetten in de gemeente.

Vers 11

Petrus verdeelt de geestelijke gaven globaal in gaven van spreken en gaven van dienstbetoon. Spreken houdt in prediken, onderwijzen of profeteren. De gemeente opbouwen door het Woord. Er zijn gelovigen die de gave hebben om het Woord van God door te geven. Zij die spreken moeten niet hun eigen ideeën naar voren brengen, maar de woorden van God verkondigen. Het dienen is elkaar praktisch helpen binnen en buiten de gemeente. Van de gemeente zo een gemeenschap maken, door elkaar te helpen. Het ziet dus allereerst op onderling dienstbetoon in de gemeente, maar daarnaast ook buiten de gemeente. Christus heeft ook daarin het voorbeeld gegeven, Hij kwam om te dienen. God schenkt, letterlijk staat

er 'sponsort', de kracht om dit te doen. De Heere geeft royaal, zodat wij dat kunnen inzetten voor anderen. Het doel is dat door de liefde, die getoond wordt in woorden en onderling dienstbetoon, God in alles de eer krijgt. Dat verheerlijken van God kan echter alleen door Jezus Christus, die gelovigen met God verzoend heeft. Gelovigen moeten daarbij niet steunen op eigen kracht, maar hun kracht putten uit God. Het laatste gedeelte van dit vers is een lofprijzing. Heerlijkheid/eer/glorie en kracht aan Christus tot in eeuwigheid! Met een amen, 'het is zeker waar', sluit Petrus de lofprijzing af.

Vers 12

Het woord 'geliefden' duidt aan dat hier een nieuw onderdeel van de brief begint. De lezers zijn niet alleen geliefd door Petrus maar bovenal geliefd door God. Op pastorale toon gaat Petrus verder. Lijden is niet vreemds, het is de norm voor christenen (Marc. 13:9-13). De verdrukking kan hevig zijn. In het Grieks staat een woord dat kan duiden op beproeving, verzoeking of aanvechting. Het beeld dat de apostel hier gebruikt houdt verband met een smeltoven om bijvoorbeeld goud en zilver te reinigen. Dat bedoelt Petrus hier ook, de gelovigen worden door het lijden en de verdrukking heen gereinigd. De Meester heeft geleden en ook Zijn volgelingen zullen dus lijden. De gelovige hoeven daarover niet verrast te zijn.

Vers 13

Als gelovigen mogen ze zich verblijden in het lijden, niet omdat ze lijden maar omdat ze zo sterk verbonden zijn aan hun Heiland Christus. In het Grieks staat voor verblijden een gebiedende wijs in de tegenwoordige tijd, die erop wijst dat ze voortdurend blij moeten zijn. Want als de volgelingen delen in Zijn lijden, zullen ze ook delen in Zijn heerlijkheid bij de wederkomst. Als Christus terugkomt zullen de gelovigen in heerlijkheid geopenbaard worden. Romeinen 8:17 en 18 geeft deze gedachte ook weer: na lijden komt heerlijkheid. Het lijden van deze tijd is onvergelijkbaar met de heerlijkheid die geopenbaard zal worden. Alleen al die gedachte aan de komende heerlijkheid, zou de lezers tot vreugde en blijdschap moeten stemmen.

Vers 14

Iemand die te maken krijgt met smaad(laster) vanwege het feit dat hij Christus volgt, is zalig bij God. Christus sprak al over smaadt en vervolging omwille van Hem. (Mat. 5:11 en 12) Hoe kan iemand die gesmaad wordt toch gelukkig zijn? De Geest van de heerlijkheid en de Geest van God is een dubbele uitdrukking voor de Heilige Geest. De Heilige Geest rust op hen, net zoals Deze rustte op Christus. De Heilige Geest is er om de gelovigen bij te staan. De Geest zal woorden in de mond leggen om te spreken, wanneer dat nodig is (Mat. 10:19-20). Het laatste gedeelte van dit vers kan op twee manieren uitgelegd worden. De Heilige Geest wordt door de ongelovigen gelasterd omdat ze Christus afwijzen. Maar door de gelovigen wordt de Heilige Geest verheerlijkt. Een andere uitleg is: God wordt verheerlijkt als christenen dit lijden verdragen, maar God wordt gelasterd door hen die de christenen kwaad berokkenen waardoor christenen lijden.

Vers 15

De zaligspreking in vers 14 geldt alleen dan wanneer men om de zaak van Christus lijdt. In vers 15 en 16 legt Petrus uit wat het is om te lijden om de naam van Christus. Maar je moet niet lijden omdat je iemand hebt vermoord, gestolen hebt, omdat je kwaad doet of omdat jij je met andermans zaken bemoeit. De eerste drie dingen in dit vers weerspiegelen mogelijk het verleden van een aantal lezers van de brief.

Vers 16

In Antiochië noemt men de volgelingen van Christus voor het eerst christen (Hand. 11:26 en 26:28). Lijden als christen wil zeggen: omdat je met Zijn naam in verband gebracht wordt en Hem volgt en daarvan hinder ondervindt in de samenleving. In dat geval moeten de lezers zich daarvoor niet schamen. Het is een eer als jouw persoon in verband wordt gebracht met Christus. Als jij je niet voor Christus schaamt, zal Christus zich niet voor jou schamen. (Marc. 8:38) Op zo'n moment moet je Gods naam verheerlijken (de eer geven) door standvastig te blijven in de beproeving.

Vers 17

Petrus zegt hier eigenlijk: het is nu het moment of ogenblik dat het oordeel van God begint. In het Oude Testament was 'huis van God' de term voor de tempel. In het Nieuwe Testament wordt hiermee het volk van God aangeduid. Wat betekent het dat God oordeelt? God zal Zijn eigen huis en volk niet sparen. Juist de heilige stad en tempel worden in het Oude Testament als eerste door Gods wraak getroffen. (Jer. 25:29 en Ez. 9:6) Wat Petrus hier bedoelt doet denken aan een profetie uit Maleachi 3:1-5:10. Wanneer God verschijnt voltrekt er zich eerst een zuivering van het priestergeslacht. Pas na beproefd en gereinigd te zijn kan men weer offers brengen. Op die manier verklaart Petrus het lijden, dat de lezers treft. God is begonnen om het oordeel te voltrekken. Het oordeel in deze tekst is echter niet straffend, maar reinigend. Het lijden van Gods volk zuivert hen en maakt openbaar wat er in hun hart leeft. Gods oordeel werkt in Zijn volk zuiverend en louterend, maar daarbuiten werkt het vernietigend. Petrus stelt een retorische vraag. Als het volk van God het al zo moeilijk heeft, hoe zal het dan wel niet aflopen met hen die het Evangelie van God ongehoorzaam zijn? Hoewel Petrus deze vraag hier niet beantwoordt, geeft de Bijbel er elders wel een antwoord op. Ongehoorzaamheid aan Gods vredesboodschap zal met de eeuwige dood bekocht worden. Petrus benadrukt dat het evangelie van God afkomstig is, het is niet zomaar een blijde boodschap, nee God zelf komt met deze boodschap. Voor de gelovigen eindigt het oordeel als ze de eeuwigheid binnengaan, voor de ongelovigen begint het dan pas echt. Vreselijk is het te vallen in de handen van de levende God (Hebr. 10:31). Er is een plaats van buitenste duisternis, een poel van vuur en zwavel, voor hen die Christus ongehoorzaam zijn.

Vers 18

Petrus onderstreept zijn uitspraak in vers 17, door een citaat uit Spreuken 11:31. De apostel zet de rechtvaardige en de goddeloze/zondaar tegenover elkaar in dit vers. De rechtvaardige

leeft overeenkomstig het evangelie en uit het geloof. Een goddeloze en zondaar is iemand die het evangelie ongehoorzaam is en blijft. 'Nauwelijks' betekent in dit verband niet dat de redding van de rechtvaardige maar op het nippertje of twijfelachtig is, maar dat hun redding door lijden heen zal plaatsvinden. Letterlijk staat er dat een rechtvaardige met moeite zalig wordt, door de moeiten heen dus. Het leven van een gelovige gaat over de smalle weg die veel ongemakken kent. Hoe zal het dan wel niet aflopen met de goddeloze en zondaar vraagt Petrus zich retorisch af. Petrus beantwoordt ook deze de vraag niet expliciet, in de exegese van het vorige vers is al iets van een antwoord gegeven.

Vers 19

Dit vers vat de boodschap van 1 Petrus samen. Gelovigen die lijden in overeenstemming met de wil van God, moeten daarin het vertrouwen van hun hele leven op Hem, de trouwe Schepper, stellen. Hij waakt over hun ziel. Hoewel Petrus dit niet zegt, is het voorstelbaar dat men dit doet door middel van het gebed. De schepper is trouw gebleken en daar mogen de gelovigen op vertrouwen. Dit vertrouwen uit zich in actief goed doen, dat wil zeggen winnend/positief bezig zijn om Gods naam in ere te houden.

De brug naar jongeren

Niet meer leven volgens het patroon van de wereld

Dit gedeelte roept er toe op om niet meer te leven zoals de heidenen, dus om niet meer te leven volgens het patroon van de wereld. In de leefwereld van jongeren, ook van kerkelijke jongeren, wordt er vaak geleefd volgens een werelds patroon. Stappen, dronkenschap, seksuele begeerten of uitpattingen, binge-drinken (achter elkaar door drinken) of comazuipen en overmatig eten. Belangrijk is om te zien dat dit niet past bij een leven met de Heere en dat jongeren daarom een leven met God zoeken. De nadruk moet ook niet volledig liggen op deze zonden, ook 'nette' kerkelijke jongeren hebben een leven met God nodig.

Leven met het oog op de wederkomst

Jongeren worden in dit gedeelte opgeroepen om te leven met het oog op de wederkomst. Bidden en elkaar liefhebben zijn van belang. Elkaar liefhebben kan concreet betekenen om eens iemand die je niet zo ligt wel bij de groep te betrekken.

De realiteit van de eeuwigheid: hemel en hel

Dit gedeelte spreekt heel duidelijk over het eindoordeel en de eindbestemming van goddelozen en rechtvaardigen. Door twee retorische vragen benadrukt Petrus dat het niet om het even is of je het Evangelie van God gehoorzaam bent of niet. Juist onder jongeren (maar ook ouderen) neemt het besef af dat dit leven een voorbereiding is op de eeuwigheid. Het gaat echt ergens over in het leven. Ben je het Evangelie gehoorzaam of niet? Door het jachtige van dit leven, is er nauwelijks tijd om echt stil te staan bij deze kernvraag. Wat baat het een mens immers als hij de hele wereld wint, maar schade lijdt aan zijn ziel? Het zou mooi zijn om hier tijdens deze verenigingsavond eens nadrukkelijk bij stil te staan.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Met deze startopdracht wil je de jongeren laten nadenken over de realiteit van hemel en hel. Aan het eind van de avond kom je hier op terug en bespreek je met elkaar wat je ervan geleerd hebt.

1.

De antwoorden bij deze werkvorm zijn sterk afhankelijk wat jongeren zelf aandragen. Laat een aantal gewoon aan het woord komen en waardeer de antwoorden.

2.

- a. Leven in grote luxe en hang naar bijvoorbeeld veel vakanties, zonden op het gebied van het 7^e gebod.
- b. Dit is een gedachte die ook wel eens onder ouders heerst. Maar dronken zijn, is niet goed. Als eerste omdat je daarmee tegen Gods gebod ingaat. Ten tweede omdat het ook slecht is voor je gezondheid.
- c. *Persoonlijk antwoord.*
- d. In de eerste tijd was het beeld van de doop een markeringspunt. Nu niet meer. Nu is er een verschil in het leven te zien. Zodra de Heilige Geest gaat werken in levens van mensen, komen er vruchten van het geloof. Liefde tot God en de naaste. Een leven overeenkomstig Gods geboden.
- e. *Persoonlijk antwoord.*

3.

- a. Dit zal per jongere verschillend zijn. Denken aan hun eigen einde kan voorkomen bij sterfgevallen in de familie of de gemeente.
- b. Ook dit zal per jongere verschillend zijn. Denken aan de wederkomst kan naar aanleiding van nieuwsberichten. In het algemeen gesproken heeft dit geen grote plaats bij jongeren.
- c. In de eerste christengemeenten was er een sterke wederkomst verwachting. Dit had ook alles te maken met het lijden dat men ondervond. Door het lijden verlangde men naar verlossing.
- d. Hier draait het om in het leven. Kennen jongeren de Heere Jezus al persoonlijk als hun Verlosser en Middelaar? Christus komt terug als Rechter, maar Hij is ook Redder. Bij deze vraag is het goed om stil te staan in de bespreking bij de ernst van het leven. Ons leven staat onder de spanning van de eeuwigheid.
- e. Door elkaar daarin aan te sporen en op te scherpen en structureel tijd in onze agenda vrij te maken voor gebed.
- f. Vurige liefde: dat kan heel concreet gemaakt worden door bijvoorbeeld ook eens een leeftijdsgenoot erbij te betrekken die je niet zo ligt.
Gastvrijheid: dat kan op diverse manieren. Bijvoorbeeld door eens iemand thuis uit te nodigen. Talloze andere voorbeelden zijn natuurlijk ook mogelijk bij deze vraag.
- g. Gewillig en met vreugde moeten deze gaven gebruikt worden.

- 4.
- a. In onze tijd wordt er weinig met Gods oordeel gerekend. In onze maatschappij doet iedereen wat hij/zij zelf prettig vindt, de mens is zichzelf tot wet (autonoom) geworden. Mensen willen zelf beslissen over leven en dood. Ook in het persoonlijk leven van kerkmensen gaat het toch vaak om het hier en nu en niet over het feit dat we eenmaal voor God gesteld zullen worden en rekenschap moeten afleggen van onze daden. Als kerkmensen zullen we bijvoorbeeld ook rekenschap moeten geven van hoe we ons geld besteed hebben. Was er ook een financiële bijdrage van ons voor het koninkrijk van God?
 - b. Het einde van hen zal verschrikkelijk zijn. Enkele teksten zijn: Mattheüs 25:30, Openbaring 19:20.
 - c. Persoonlijk antwoord. Jongeren zullen door het werk van de Geest van de brede op de smalle weg geplaatst moet worden, door geloofsovergave aan de Heere Jezus Christus.
 - d. Troost: de schepping wordt verlost en Gods kinderen worden verlost van hun vervolgers. Gods kinderen worden met heerlijkheid en eer gekroond. Alle tranen zullen afgewist worden en gelovigen zullen een onuitsprekelijke heerlijkheid bezitten.
Schrik: Christus zal komen om de wereld te oordelen en in vuur en vlam te zetten en zo te zuiveren. Iedereen zal persoonlijk verantwoording moeten afleggen. De vervolgers van de kerk zullen de wraak van God over zich heen krijgen.

Slotopdracht

Zie startopdracht. Probeer het gesprek ook persoonlijk te maken.